

UPLG zet koppen op Europese richtlijnen

Geesje Rotgers, landbouwjournalist bij Agrifacts

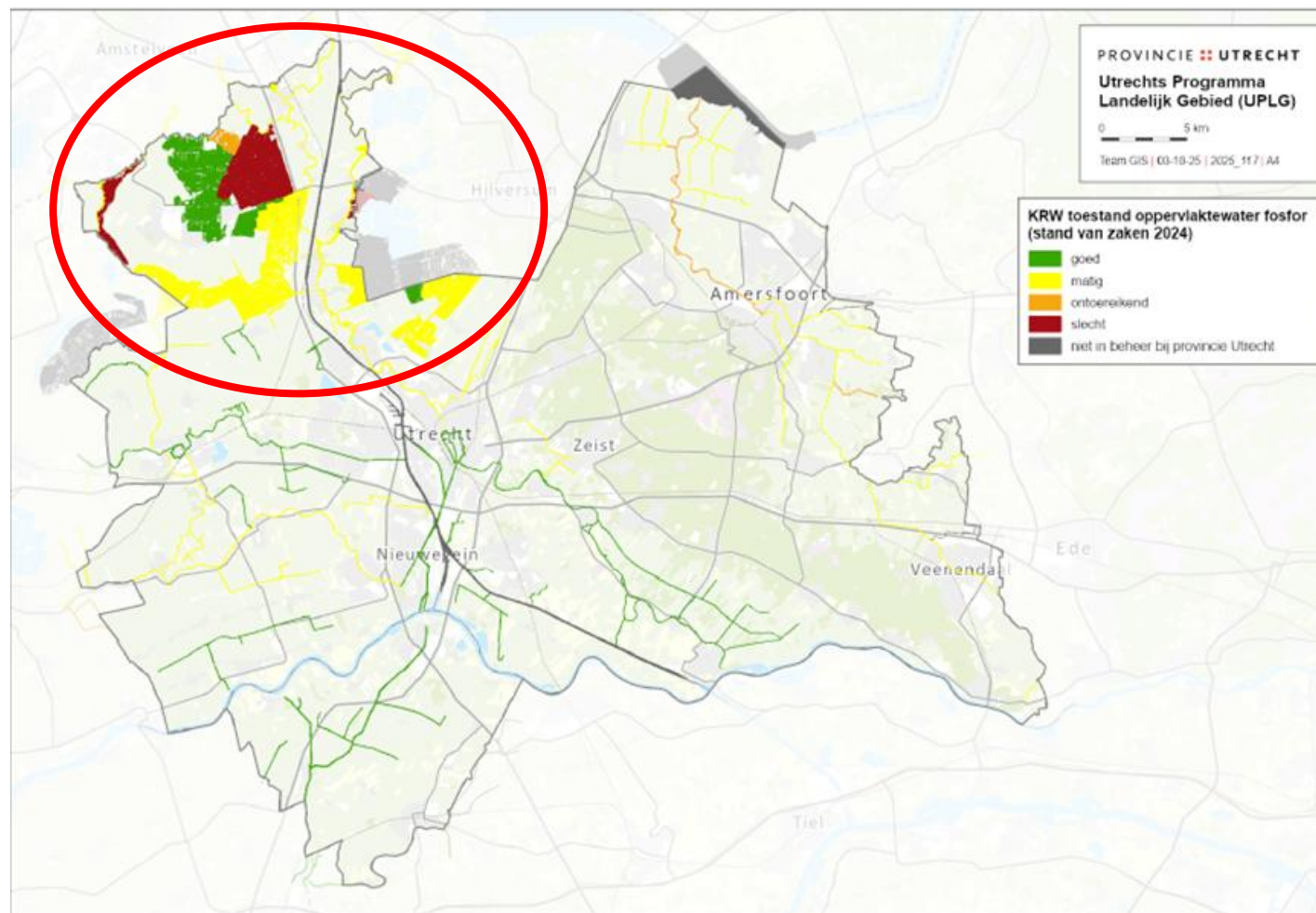

Kaderrichtlijn Water

Kaderrichtlijn Water
(Waterschap AVG)

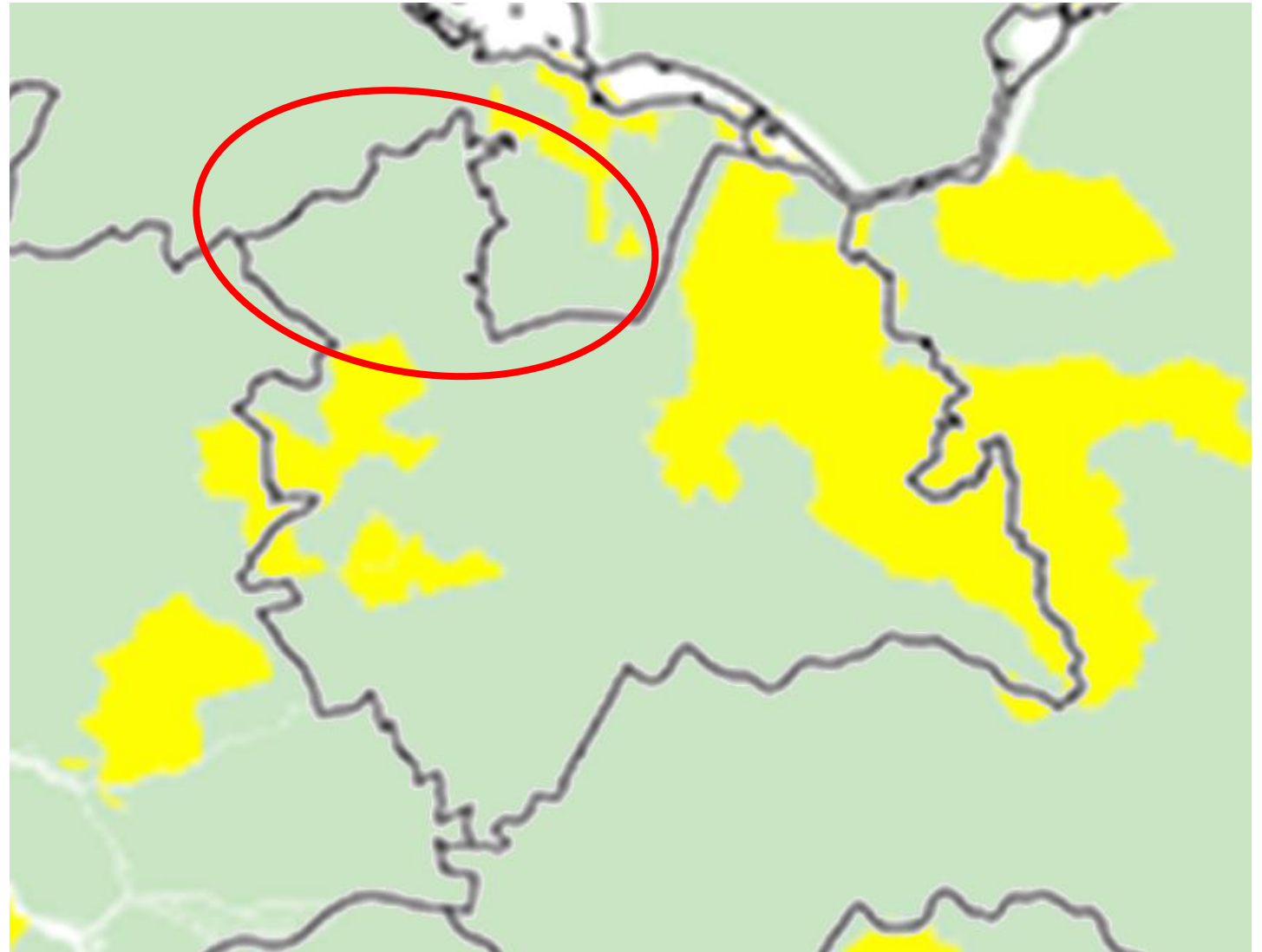
Fosforkaart 2024 UPLG

- * Waterschap AGV hanteert strengere normen
- * update bronnenanalyse 2025

Kaderrichtlijn
Water

Fosforkaart LVVN
landbouw 2025

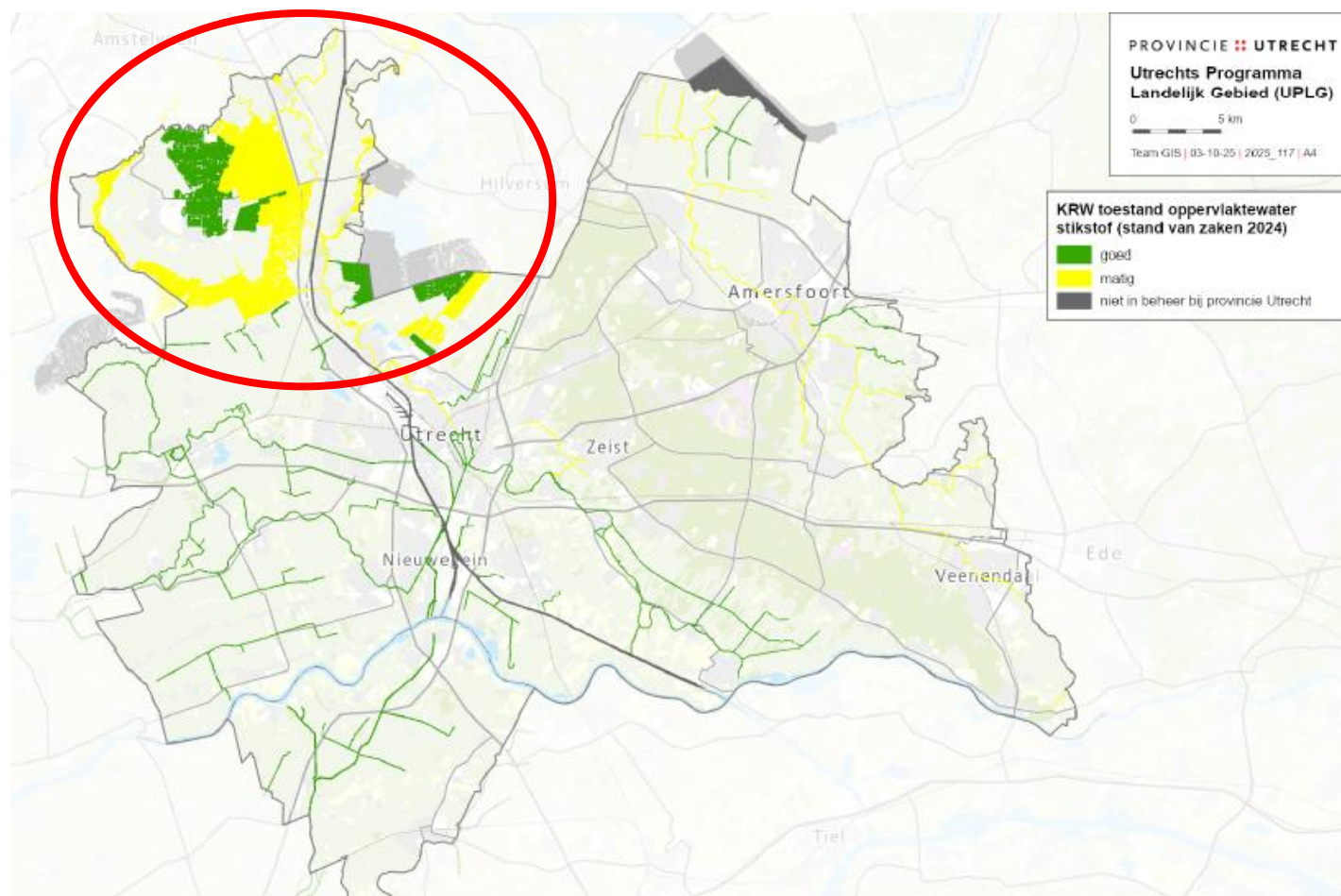

Kaderrichtlijn Water

Stikstofkaart UPLG 2024

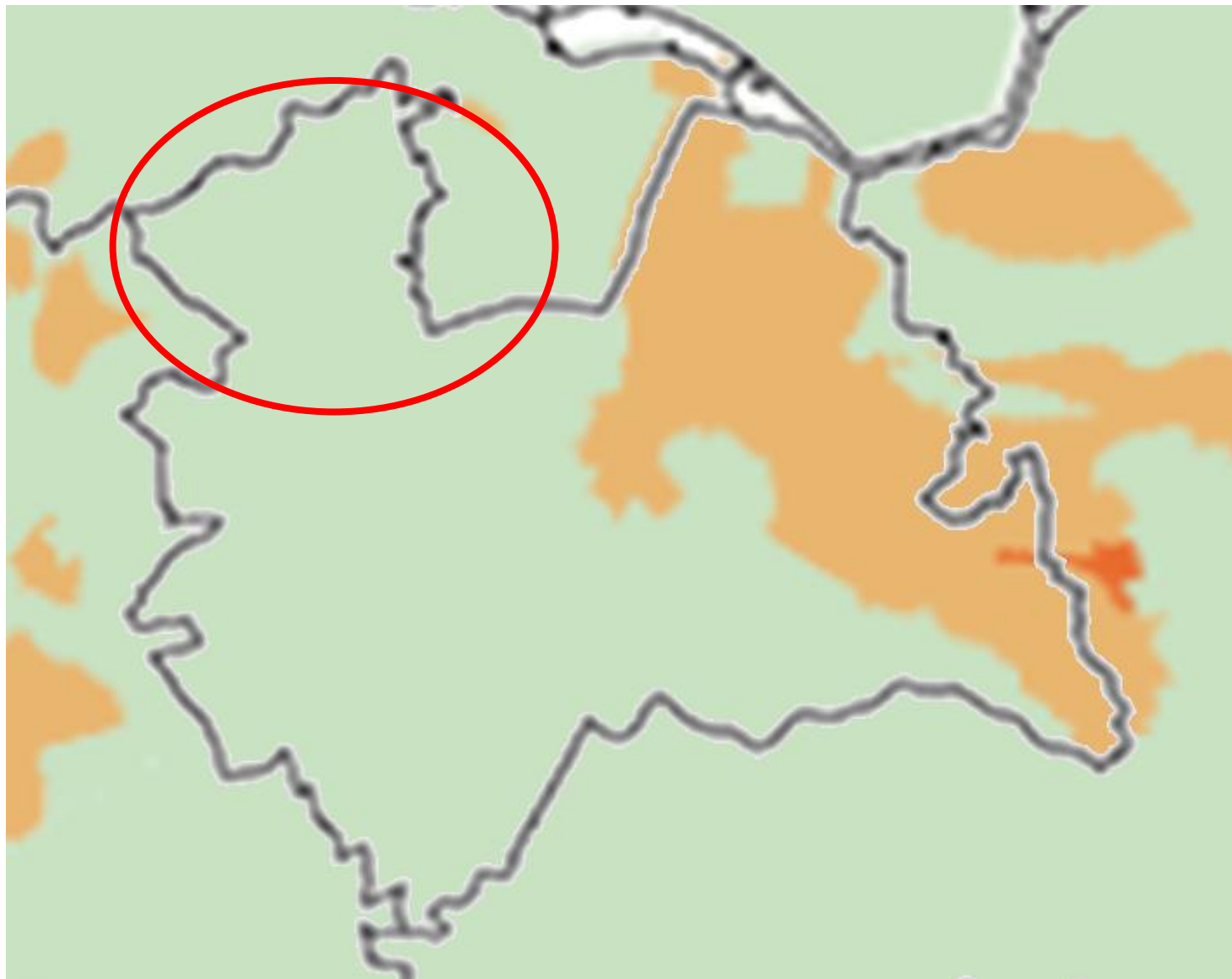
* Waterschap AGV hanteert strengere normen

* update bronnenanalyse 2025

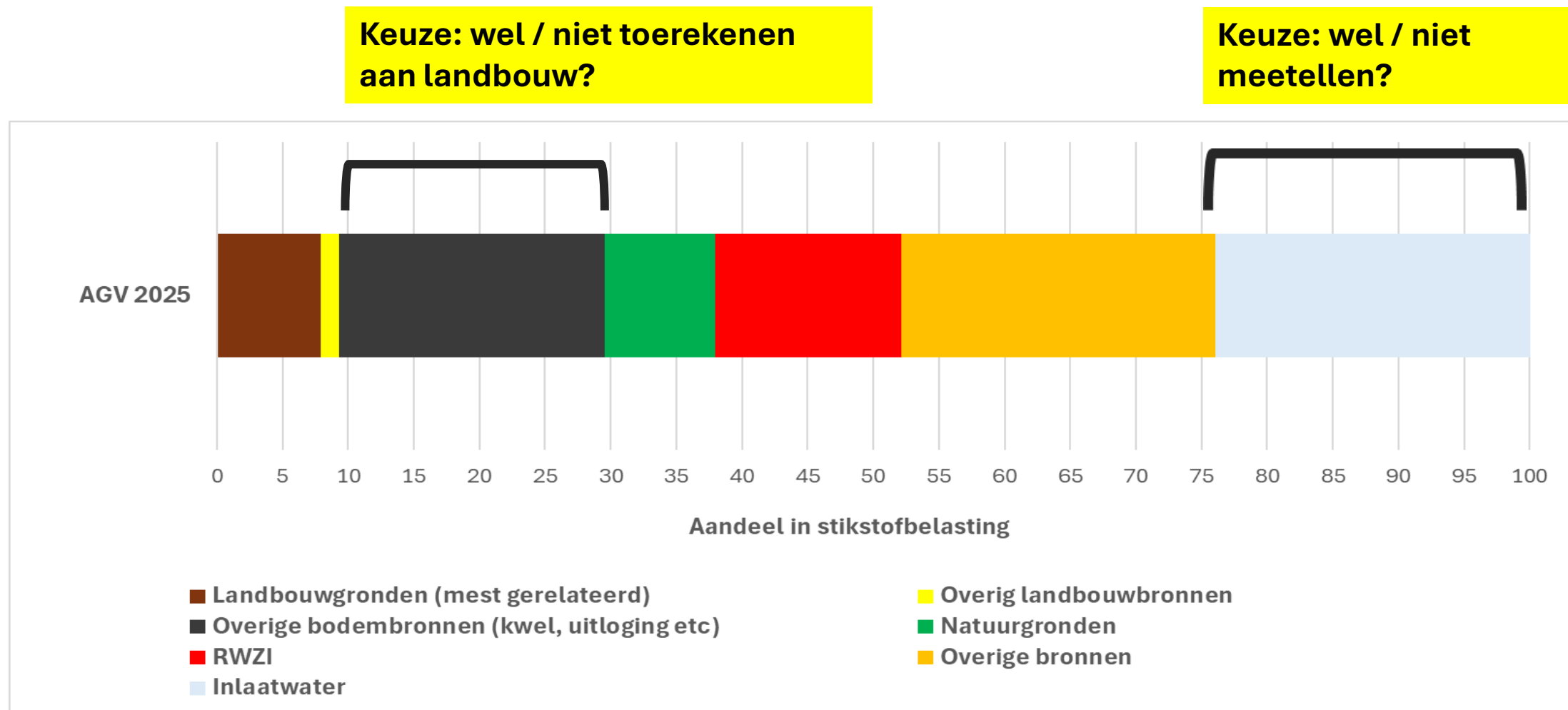

Kaderrichtlijn Water

Stikstofkaart LVVN-
landbouw 2025

Waar komt het verschil tussen UPLG- en LVVN-landbouwkaart vandaan? (Bron herkomst stikstof: Bronnenanalyse WUR 2025)

Landelijke bronnenanalyse nutriënten regionale oppervlaktewateren (WUR, 2025)

Wel toegerekend aan landbouw in het gebied

- Uit- en afspoeling landbouwgrond die voortkomt uit (historische) mestgiften
- Erfafspoeling
- Meemesten sloten

Niet toegerekend aan landbouw in het gebied

- Kwel (natuurlijk)
- Mineralisatie en uitloging (natuurlijk)
- Atmosferische depositie
- Eerder lokaal geïnfiltreerd oppervlaktewater (natuurlijk)
- Inlaatwater (deels natuurlijk)

Waterschappen gaan verschillend om met natuurlijke achtergrondgehalten

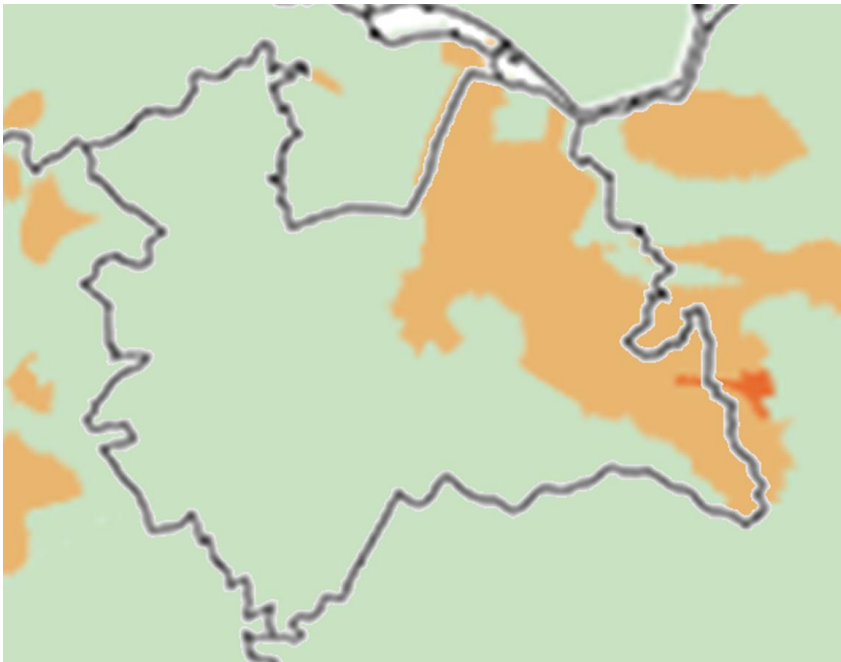
Bij van nature verhoogde achtergrondgehalten wordt de norm aangepast (bv. Flevoland, Zeeland, Noord-Holland)

Norm wordt niet aangepast, ook niet als die onhaalbaar is door hoge achtergrondconcentratie. De landbouw krijgt een extra opgave.

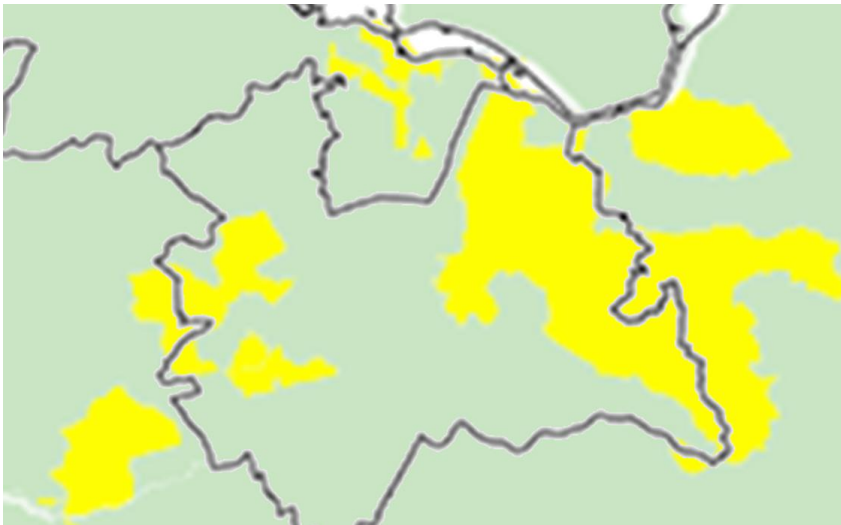
Conclusies herkomst en normen

- UPLG baseert zich op verouderde bronnenanalyse (met data 2010 – 2013). Veranderingen met recent herziene bronnenanalyse zijn relatief groot.
- Natuurlijke bronnen worden bij de landbouw op de rekening gezet. Dit gaat voorbij het EU-principe ‘de vervuiler betaalt’.
- Waterschap Amstel, Gooi en Vecht hanteert voor P en N eigen normen. Die zijn in Noordwest Utrecht in hogere mate strenger dan de maatlatnormen.

Landbouwopgave UPLG Oostkant Utrecht

We willen de oppervlakkige uit- en afspoeling vanuit de landbouw naar het oppervlaktewater via het ondiepe grondwater minimaliseren. In Utrecht gaat het om de volgende beken: **Lunterse Beek, Heiligenbergerbeek, Modderbeek, Middenloop- en Benedenloop Barneveldse Beek, Esvelderbeek, Moorsterbeek en Hoevelakense Beek**. De WUR heeft in opdracht van de provincies Gelderland en Utrecht en het Waterschap Vallei en Veluwe een onderzoek uitgevoerd naar de nutriëntenbelasting op de beken.

EC kijkt naar het
doel (nutriënten N
en P geïntegreerd)

UPLG (ook LVVN)
kijkt naar het
middel: N en P
afzonderlijk

Brussels, 4.2.2025
SWD(2025) 32 final

COMMISSION STAFF WORKING DOCUMENT

**Third River Basin Management Plans Second Flood Hazard and Risk Maps and
Second Flood Risk Management Plans Member State: Netherlands**

Accompanying the document

**REPORT FROM THE COMMISSION TO THE COUNCIL AND THE EUROPEAN
PARLIAMENT**

**on the implementation of the Water Framework Directive (2000/60/EC) and the Floods
Directive (2007/60/EC)**

**Third River Basin Management Plans
Second Flood Risk Management Plans**

KRW-waterlichaam	Beoordeling nutriënten in kader waterdoelen (Bron: Joint Research Centre EC)
Lunterse beek	non eutrophic
Heiligenbergerbeek	non eutrophic
Modderbeek	could became eutrophic
Middenloop Barneveldsebeek	non eutrophic
Benedenloop Barneveldsebeek	non eutrophic
Esvelderbeek	non eutrophic
Moorsterbeek	could became eutrophic
Hoevenlakense beek	could became eutrophic

KRW-waterlichaam	Normoverschrijdingen bestrijdingsmiddelen (Bron: Bestrijdingsmiddelenatlas 2022-2024)
Lunterse beek	Geen overschrijdingen
Heiligenbergerbeek	Imidacloprid
Modderbeek	Geen overschrijdingen
Middenloop Barneveldsebeek	Imidacloprid
Benedenloop Barneveldsebeek	Imidacloprid
Esvelderbeek	Geen overschrijdingen
Moorsterbeek	Geen overschrijdingen
Hoevenlakense beek	Geen overschrijdingen

Conclusies methode van beoordelen nutriënten (N, P)

- Wat is precies het probleem bij de genoemde beken? Volgens EU-beoordeling is het probleem er niet of relatief beperkt. Volgens UPLG-beoordeling is het probleem relatief groot.
- De meeste Nederlandse provincies (niet allemaal!) hanteren een andere methode van beoordelen dan de EU. Dat geeft discrepanties in uitkomsten.
- De EU-wijze van beoordelen geeft op landelijke schaal een gunstiger beeld.

Habitatrichtlijn:
mate van
instandhouding

strikstofzones UPLG

Kwetsbaar natuurgebied

Geen toegang

Natuurmonumenten

Artikel 461 Wetboek van Strafrecht.

www.natuurmonumenten.nl

Ecologische beoordeling natuurgebieden

Publicatieblad
van de Europese Unie

NL
L-serie

2023/2806

18.12.2023

UITVOERINGSBESLUIT (EU) 2023/2806 VAN DE COMMISSIE

van 15 december 2023

betreffende een gebiedsinformatieformulier voor Natura 2000-gebieden

(Kennisgeving geschied onder nummer C(2023) 8623)

Mate van instandhouding moet worden uitgedrukt met behulp van de volgende rangordeschaal:

A:

uitstekende mate van instandhouding (bijna het gehele habitatgebied verkeert in goede staat)

B:

goede mate van instandhouding (het grootste deel van het habitatgebied verkeert in goede staat)

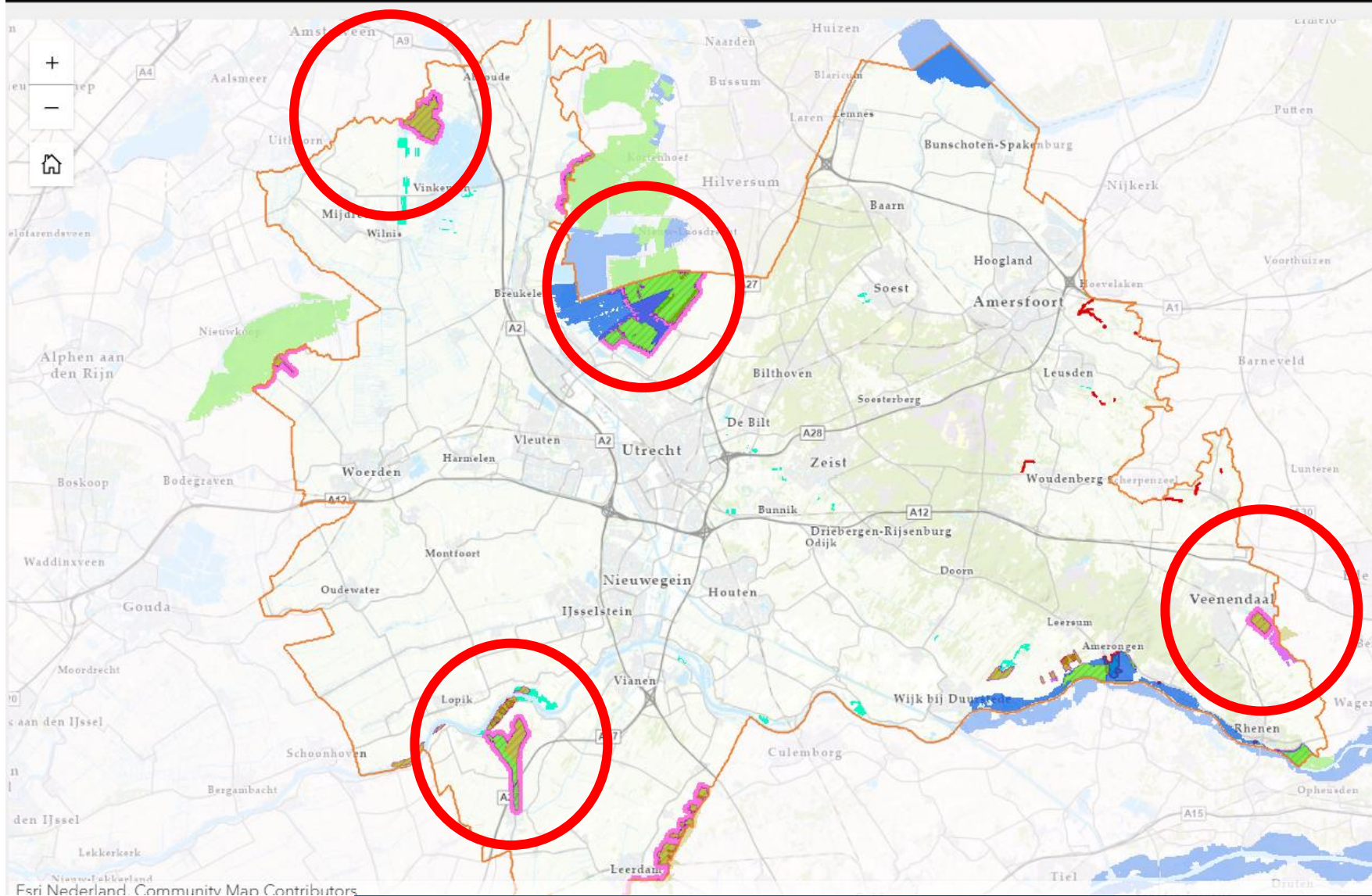
C:

verminderde mate van instandhouding (het grootste deel van het habitatgebied verkeert niet in goede staat)

X:

onbekende mate van instandhouding (de staat van het grootste deel of het gehele habitatgebied is onbekend)

Kaartmateriaal Ontwerp-UPLG

Oostelijke Vechtlassen (Bron: EU-rapportage nov 2025)

Paars: stikstofprobleem volgens Aerius

Habitattype	Mate van instandhouding in 2010	Mate van instandhouding in 2025
H3140 Kranswierwateren (enkele typen)	B	A
H3150 Meren met krabbenscheer en fonteinkruiden, buiten afgesloten zeearmen	B	A
H4010B Vochtige heiden (laagveengebied)	B	B
H6410 Blauwgraslanden	B	C
H7140A Overgangs- en trilvenen (trilvenen)	B	A
H7140B Overgangs- en trilvenen (veenmosrietlanden)	B	A
H7210 Galigaanmoerassen	D	C
H91D0 Hoogveenbossen	B	C
Habitatrichtlijnsoort H1149	C	A
Habitatrichtlijnsoort H1318	B	A

Woordvoerder EC: Als mate van instandhouding van B naar A gaat, is er sprake van verbetering in het veld (NB. Let op mogelijke wijziging beoordelingssystematiek).

Botshol (Bron: EU-rapportage 2025)

Paars: stikstofprobleem volgens Aerius

Habitattype	Mate van instandhouding in 2010	Mate van instandhouding in 2025
H3140 Kranswierwateren	B	B
H3150 Meren met krabbenscheer en fonteinkruiden, buiten afgesloten zeearmen	A	A
H6430 Ruigten en zomen	A	B
H6510 Glanshaver en vossenstaarthooilanden		C
H7140 Overgangs- en trilvenen (trilvenen)	B	C
H7210 Galigaanmoerassen	B	C
H91D0 Hoogveenbossen	B	C

EC-rapportage: stikstof geen 'high pressure' drukfactor (maar medium pressure). 'High pressure' zijn: Verkeerd / ontbrekend beheer; verontreiniging oppervlaktewater met P die toegerekend wordt aan landbouw. NB Check Bronnenanalyse 2025 voor herkomst P!

Wat rapporteert Nederland over de Binnenveldse hooilanden? (Bron: EU-rapportage 2025)

Paars: stikstofprobleem volgens Aerius

Habitattype	Mate van instandhouding in 2010	Mate van instandhouding in 2025
H6410 Blauwgraslanden	B	A
H7140 Overgangs- en trilvenen		A

EC-rapportage: stikstof geen 'high pressure' drukfactor (maar medium pressure).
'High pressure' zijn: Verkeerd / ontbrekend beheer; verontreiniging oppervlaktewater met P, toegerekend aan landbouw. NB laatste strookt niet met nieuwste bronnenanalyse.

Zouweboezem (Bron: EU-rapportage 2025)

Habitattype	Mate van instandhouding in 2011	Mate van instandhouding in 2025
H3150 Meren met krabbenscheer en fonteinkruiden, buiten afgesloten zeearmen	--	C
H6410 Blauwgraslanden	--	C
H6430 Ruigten en zomen	--	B
H91E0 Hoogveenbossen	--	C

EC-rapportage: “Very important site for Misgurnus fossilis and other fishspecies.”
De grote modderkruiper heeft mate van instandhouding ‘A’.

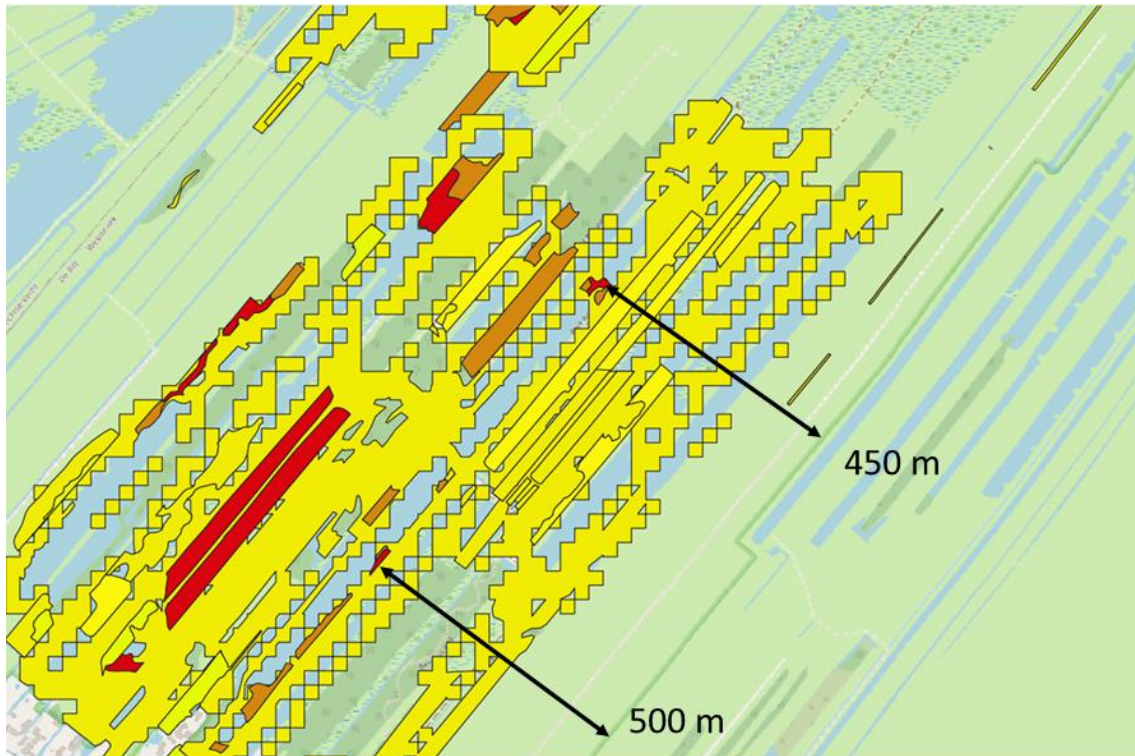
Stikstof geen ‘high pressure’ drukfactor (maar medium pressure).

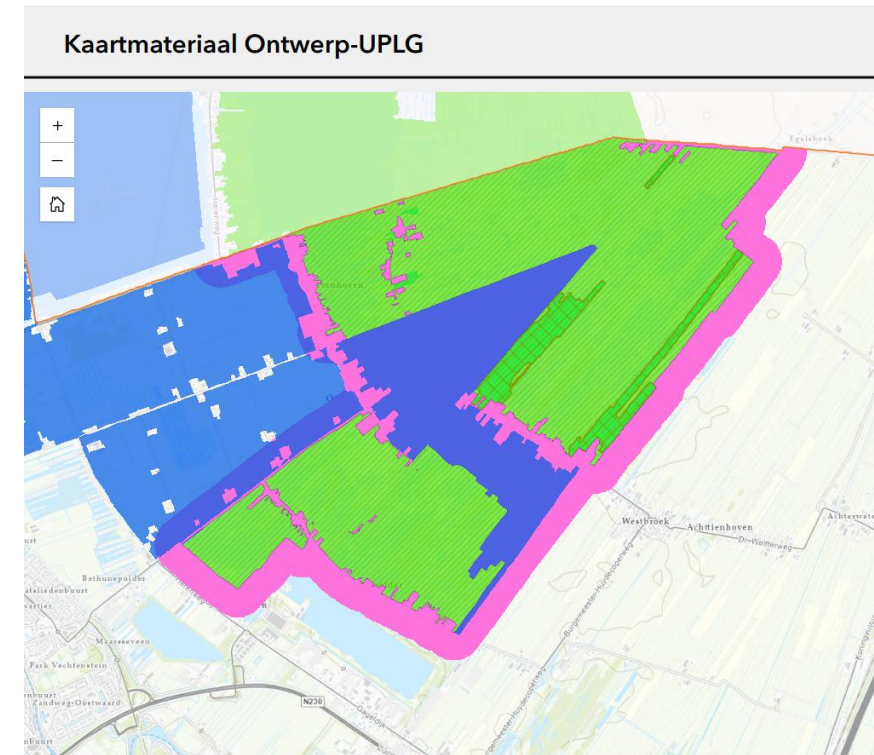
Stikstofzones UPLG

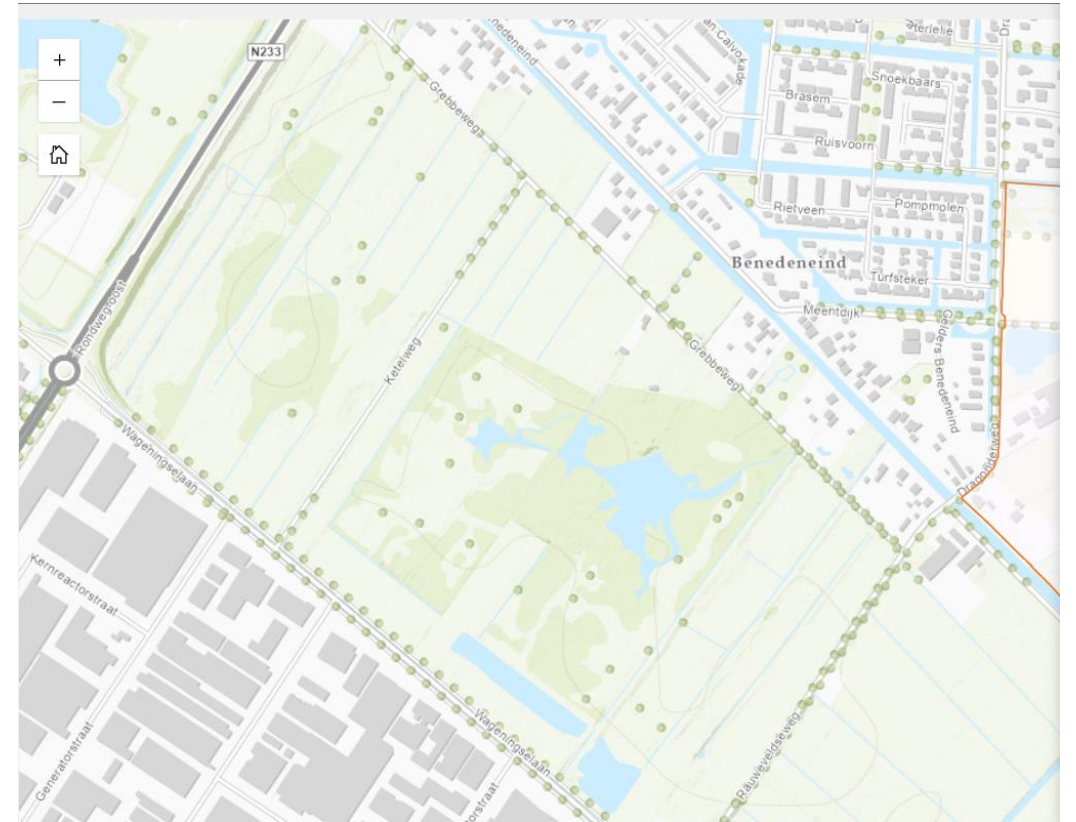
Stikstofgevoelige habitats liggen op > 450 m van de stikstofzone

(rood=zeer stikstofgevoelig; geel= weinig stikstofgevoelig)

Paars = overgangsgebied stikstofzone UPLG

Stikstofzone over woonwijk (Binnenveld)

Conclusies staat van instandhouding en stikstofzone UPLG

- De EU heeft een Uitvoeringsbesluit voor de beoordeling van de ecologie en de staat van de natuur. Nederland hanteert een eigen, sterk afwijkende beoordelingswijze. Dit leidt tot discrepanties in de uitkomsten.
- De stikstofzone in het UPLG ontbeert onderbouwing.